



**Република Србија**  
**МИНИСТАРСТВО**  
**ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

Број: 353-02-1937/2021-03

Датум: 15.09.2021.

Немањина 22-26.

Београд

"ГРАМАР - НИСКОГРАДЊА" д.о.о.

Господар Јованова 12.  
34300 Аранђеловац

**Предмет:** Примедбе Техничке комисије за оцену Студије о процени утицаја на животну средину

Министарству заштите животне средине, доставили сте захтев за сагласност на ажурирану Студију о процени утицаја на животну средину пројекта експлоатације кречњака као ТКГ из лежишта "Вис", на к.п.бр. 1805, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828/1 и 1828/2, КО Босута, на територији СО Аранђеловац, дана 01.07.2021. године, заведен под бројем 353-02-1937/2021-03.

На основу чланова 16. став 1. и 17. став 1. као и на основу члана 59. Закона о државној управи («Службени гласник Р.Србије», број 79/2005), у вези са чл. 22. и 23. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 135/04, 36/09), као и на основу члана 1. став 2. Правилника о раду техничке комисије за оцену студије о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 69/05), надлежни орган је за оцену предметне студије о процени утицаја на животну средину образовао Техничку комисију која је извршила преглед Студије.

Техничка комисија је констатовала да је предметну Студију неопходно вратити на дораду/допуну. Током јавног увида, који је трајао од 01.08.2021.године до 20.08.2021.године, није било примедби од стране заинтересованих органа и организација. Током јавне расправе, заинтересована јавност је изостала, с тим да ни представници локалне самоуправе нису имали примедбу у вези предметне Студије. Рок за дораду и допуну Студије је 60 дана.

### **ПРИМЕДБЕ НА СТУДИЈУ**

1. Овом поглављу недостаје прегледна топографска карта, где се може видети положај лежишта „Вис“ у односу на најближа насеља. У истом поглављу слике 1 и 2 немају размере и непрегледне су. Такође слика бр. 3 нема легенду и размере, па је нејасно колико су удаљене куће према југоистоку од лежишта које се виде на сателитском снимку. Иста примедба важи и за прилоге 1 и 2. Стр. 10, сл. 5: легенда је нечитљива и непотпуна.

2. Стр. 13, поглавље 2.2.3.; "Геолошке карактеристике" - Овом поглављу недостаје геолошка карта. Стр. 13, поглавље 2.2.5. : "Хидрогеолошке карактеристике" Недостаје карта водотокова који се наводе у тексту. У истом поглављу, на стр, 14 стоји: "Експлоатација на западном пољу ће се вршити у дубинском развоју рударских радова са врха пропланка Виса са коте 454 m н.в. развија се површински коп до коте 400 m н.в. Амфитеатар рударских радова на пољу који је укупно мале површине, је погодан за акумулацију вода атмосферског порекла. Геометрија целог површинског копа је таква да се на дну рударских радова у датом тренутку акумулира вода која ће се врло брзо, у неком временском периоду који не смета капацитету, инфилтрирати кроз пукотинске системе. Део воде ће испарити тако да механизација може несметано радити." У стручном смислу некоректно је на такав начин третирати акумулирану воду (чекати да вода из копа испари или да се инфилтрира кроз пукотине) и не представља одрживо решење. Неопходно је да инвестор изнађе одрживо решење за дренажање воде из копа (пумпе и др.)
3. Стр. 14, поглавље 2.2.5.2.: "Хидролошке карактеристике западног поља" - У последња два пасуса стоји: "Такође, предност дубинске експлоатације је што штити ширу локацију пропланка Вис од елементарних непогода. Евентуални застоји у раду због задржавања воде од инфилтрације са површине два поља не угрожавају рад предузећа, јер је капацитет површинског копа такав да застоји не праве штету предузећу". Наведена констатација у стручном смислу је произвољна и као таква није тачна.
4. Стр. 21, слика бр. 13: " Положај предметне локације у односу на заштићена природна добра" (Извор: [www.geosrbija.rs](http://www.geosrbija.rs)). Нема размере па је нејасно колико су заштићена природна добра удаљена од лежишта.
5. Стр. 22, поглавље 2.6.: "Изглед предела и карактеристике пејзажа" - У четвртном пасусу стоји: "Ширу околину лежишта "Вис" карактерише брдовито земљиште, брежуљци, брда и реке са мањим притокама (слика бр. 14)." Наведени опис се на приложеној слици не види.
6. Стр. 25, поглавље 2.10.: "Близина важних саобраћајница" - Недостаје скица прилазних путева.
7. Стр. 29, поглавље 3.2.: "Припремни и помоћни радови" - У другом пасусу стоји : "Уколико из сандука камиона испадају громаде и комади стена, булдожер је машина која ће те материјале уклањати ван транспортних путева." Наведена могућност при транспорту мора бити ефикасно спречена.
8. Стр. 31, поглавље 3.4.2. "Динамика уклањања јаловине на источном пољу" и стр. 34, поглавље 3.4.5.: " Динамика уклањања јаловине на западном пољу" - Нејасно је где се

уклања јаловина, с обзиром да то нигде није приказано.

9. Стр. 42, поглавље 3.7.1.2.: " Сигурносна растојања услед разлетања комада при минирању" - "Добијена вредност евентуалног разбацавања комада у даљини од  $L=252$  (m)." - Коректно је да буде приказана карта са зонама утицаја.
10. Стр. 45, поглавље 3.8. "Рекултивација" - "Оно што је за рекултивацију и заштиту природе веома важно је то да ће се након рударских радова цео простор довести у првобитно стање. Посебно се ту придаје значај визуелној акомодацији целог простора. На западном пољу се рудаски радови уопште неће видети, јер су дубински. Једино кад се приђе ивици рударских радова биће могуће видети етаже и дно површинског копа." - Наведени цитат садржи нетачне информације. Наиме, простор где се обави експлоатација никада се не може вратити у првобитно стање, а такође, трагови експлоатације ће се увек видети и ако су "дубоки".
11. Стр. 47, поглавље 3.8.3.: "Поступак биолошке рекултивације" - Предложене мере рекултивације нису прилагођене простора где ће бити обављена површинска експлоатација камена. - Претходна примедба се односи и на поглавља: 3.8.3.1.: "Припрема земљишта и предсетвено ђубрење"; 3.8.3.2.: " Време и начин сетве" и 3.8.3.3.: "Нега усева".
12. Стр. 51, поглавље 3.11.: "Заштита површинског копа од подземних и површинских вода" - Није приказан метод заштите западног поља од површинских и подземних вода.
13. Потребно је приказати особине квалитета реке Босута или, у недостатку ових података, река Букуља или Качер.
14. Потребно је прецизирати мере заштите површинског копа од подземних и површинских вода. Предвидети постављање пијезометара на ширем подручју експлоатације.
15. Стр. 61, поглавље 4.2.8.: "Уређење приступа и саобраћајних путева" - Није приказана траса приступног пута лежишту.
16. Стр. 82, поглавље 7.3.2.: "Велике количине вода" - У последња два пасуса стоји: "Амфитеатар који настаје након експлоатације западног поља је повољан за прикупљање воде атмосферског порекла у циљу што квалитетнијег прихрањивања пукотинске издани. Инвеститор може, у случају дужег задржавања воде на дну површинског копа, да је користи за орошавање путева на површинском копу. Такође, предност дубинске експлоатације је што штити ширу локацију пропланка Вис од

елементарних непогода. Евентуални застоји у раду због задржавања воде од инфилтрације са површине два поља не угрожавају рад, јер је капацитет површинског копа такав да застоји не праве штету.“- Наведени цитат садржи нетачне и некоректне информације у стручном смислу.

17. Стр. 92, поглавље .2.6. : "Мере заштите флоре и фауне" - У петом пасусу стоји: "Неопходно је надокнадити биљне и животињске врсте које су у поступку експлоатације страдале." - Недостаје објашњење како је могуће надокнадити страдале животињске врсте.
18. Стр. 93, у поглављу 8.2.7.2.: "Мере за управљање рударским отпадом" - У тексту се помиње флотацијска јаловина, што се не односи на експлоатацију техничког камена.
19. Реализатор Студије није као сарадника имао рударског инжењера.
20. Студија садржи спискове слика, табела и прилога.
21. Реализатор Студије се није у потпуности придржавао редоследа прописаног „Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину“ (Сл. гл. РС65/2005), али је прописани садржај углавном, обрађен у оквиру других позиција.
22. Непотпуни су подаци о потребној површини земљишта за време извођења радова са описом физичких карактеристика и картографским приказом одговарајуће размере, као и површине која ће бити обухваћена пројектом.
23. У Студији није јасно указано на (не)постојање еко система.
24. Недостају текстуални и графички подаци о евентуално постојећим станбеним објектима, који би били угрожени експлоатацијом лежишта.
25. Није довољно јасно описана намена и коришћење површина: изграђене и неизграђене површине, употреба пољопривредног, шумског и водног земљишта и сл.
26. Генерално Студија не садржи довољно и добру фото и графичку документацију.
27. Студијом су обрађени: основни извори загађивања животне средине, и мере заштите животне средине у току припремних радова, за време рударских радова и након завршетка експлоатације кречњака, као и поступак рекултивације, али нису дефинисане количине и агрегатна стања загађујућих материја.
28. У Студији нису коришћени модели за прорачун дистрибуције загађујућих материја и буке у циљу процене утицаја објекта/технологије експлоатације на животну средину.

29. Студија садржи део “нетехнички приказ...” који се даје као посебан сепарат.
30. У тексту има словних грешака, и у електронској верзији студије недостају Услови Завода за заштиту природе Србије и Водни услови и потребно их је доставити како би се пратило испуњење прописаних мера заштите природних и водних ресурса

Достављено:  
-наслову  
-архиви

**ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР**

По решењу о овлашћењу

бр. 021-01-13/1/21-09

од 22.07.2021.год



Александар Дујановић